ТРАКИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ
МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ
Стара Загора
Вх.№ 2314
Получено на 22.07.16

СТАНОВИЩЕ

От доц. д-р ВАЛЕРИ ЦЕКОВ НИКОЛОВ,дм, кат. „Здравни грижи",
Медицински факултет, Тракиийски университет – Стара Загора
За дисертационния труд „ПРЕДСТАВА ЗА БОЛЕСТТА ПРИ ПАЦИЕНТИ С ХРОНИЧНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ",
с автор асистент КРЕМЕНА МИНЕВА МИТЕВА
за присъждане на образователна и научна степен „ДОКТОР"

Със заповед на Ректора на Тракийския университет № 149/16.05.2016 съм определен за член на научноте жури, което да проведе процедурата по защита на дисертационния труд на КРЕМЕНА МИНЕВА МИТЕВА, асистент в катедра „Медицинска психология и чужди езици", Медицински факултет, ТрУ – Стара Загора и докторант на самостоятелна подготовка на обучение по научна специалност "Медицинска психология" професионално направление 3.2. Психология, област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки за присъждане на образователна и научна степен "Доктор".

Кремена Минева Митева, магистър по психология от м. Октомври, 2012г. е асистент в катедра „Медицинска психология и чужди езици", Медицински факултет, ТрУ – Стара Загора и има придобита специалност «Клинична психология» през 2014г. Със заповед №495/10.03.2015 на Ректора на Тракийския университет Кремена Минева Митева е зачислена като докторант на самостоятелна подготовка на обучение по научна специалност "Медицинска психология" професионално направление 3.2. Психология, област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки към катедра „Медицинска психология и чужди езици", Медицински факултет, ТрУ – Стара Загора със срок на обучение – 3 години и тема "Здравен локус на контрол и поведение на боледуване", която тема по-късно е променена в „Представа за болестта при пациенти с хронични

заболявания" със съответна заповед на Ректора на Тракийския университет №1280/18.05.2016. Докторантката е положила успешно изпита за кандидатски минимум, видно от съответно приложените протоколи.

Хроничните заболявания са не само един от най-сериозните проблеми на медицината, но и предизвикателство към цялото съвременно общество, поради това, че са комплексен социален проблем, изискващ обединените усилия на специалистите от всички области на науката за справянето и превенцията на този глобален феномен. Поради това смятам, че изборът на темата и обекта на изследването са находчив пример за мултидисциплинарен подход и опит за по-широк поглед и принос при неговото решаване.

Дисертационният труд на Кремена Минева е оформен в 239 стр., включително "Библиография" и Приложения, като е онагледен с 28 фигури и 18 таблици. След кратък увод, трудът е структуриран нетрадиционно, но находчиво от авторката в отделни глави(от I до V), като на практика обемът от гл. I до гл. III в рамките на близо 80 стр. представлява „Литературният обзор". Това не създава у четящия объркване, а напротив подредено представя изчерпателното проучване на чуждоезиковата и наша литература по дисертационния проблем, което говори за задълбочеността и подготвеността на дисертантката по отношение на темата на дисертацията. Следва IV гл., съдържаща „Цел, задачи и хипотези на изследването", „Методи за емпирично изследване", „Методи за статистическа обработка" и - V гл., която съдържа анализа и обсъждането на резултатите. Всяка от тези 2 последни глави съдържа много подзаглавия, което насочва четящия към структуриране на резултатите.

В изследването са включени 237 лица, с водеща диагноза, потвърдена медицински от 4 хронични заболявания: Ревматоиден артрит, анкилозиращ спондилит(Болест на Бехтерев), захарен диабет тип 2 и артериална хипертония, разпределени приблизително по равно по заболяване, пол, а по

етнос българи/турци 2/1. Приложената анкетна карта и богатия набор от психологически въпросници(седем на брой) са дали възможност да се извърши едно широкообхватно изследване с използване на съвременни статистически методи като дисперсионен анализ(ANOVA), непараметричен тест на Mann-Whitney, корелационен анализ с коефициент на Pearson, линеен регресионен анализ и др. чрез използване на статистическия пакет SPSS (Windows).

Получените резултати при изследването на Кремена Минева са добре онагледени, а анализът им логично извежда основните фактори, влияещи върху формирането на представата за болестта при пациентиете, включени в проучването. Анализирани са предварително класифицираните, съгласно литературния обзор фактори: биологични, психологични и други фактори. От анализа следват интересни изводи, седем на брой. Като пример бих посочил изводът, че наличието на хоспитализация води до възприемането на болестта като слабо контролируема, тежка и стресогенна. На основата на изводите са предложени препоръки към медицинската и психологическа практика, свързани с подобряване на грижите и възможността за психологически интервенции, което би позитивирало представата за болестта у пациентите и би намалило чувството за обреченост и неконтролируемост на болестта.

Предложените приноси са уместно изброени и структурирани. Солидарен съм с дисертантката, че това е не само първият у нас преглед на научната литература, а и първият предложен „практически модел за психологично изследване на феномена „представа за болестта на хронично болен"".

Библиографията съдържа общо 293 публикации, от които 15 български, повечето от последното десетилетие, правилно описани и подредени, което подкрепя становището ми за задълбочеността на изследването и актуалността на разглеждания проблем.

Горното заключение се подкрепя и от приложената справка за наличието на 5 публикации, свързани с дисертацията, 4 от които на английски език. В 4 от тях Кремена Минева е водещ автор, което допълва становището, че тя несъмнено е автор на предложения дисертационен труд.

Авторефератът отговаря на изискванията и отразява същността на дисертационния труд.

В ЗАКЛЮЧЕНИЕ бих заявил следното:

Дисертационният труд на КРЕМЕНА МИНЕВА МИТЕВА е едно напълно завършено и съвременно научно изследване, което отговаря на критериите за дисертационен труд. Благодарение на личните си качества и правилно подбрания подход, дисертантката К. Минева е осъществила научно проучване с принос към поставянето и осъвременяването на проблема за представта за болестта при хронично болните, подкрепено със сериозна статистическа обработка и задълбочен анализ и изводи. Представеният труд отговаря напълно на законовите изисквания за придобиване на образователната и научна степен „ДОКТОР" и критериите за присъждане на научни степени на Тракийски университет – Стара Загора. Не констатирах съществени методологически и фактологически недостатъци.

Въз основа на изложеното по-горе изразявам позитивното си становище и предлагам на уважаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „ДОКТОР" на асистент КРЕМЕНА МИНЕВА МИТЕВА.

19.08.2016г.

Стара Загора

.....

/Доц. д-р В. Николов, дм/